

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев2 82/06
11.05.2006. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија Снежане Андрејевић, председника већа, Соње Бркић, Споменке Зарић, Слађане Накић-Момировић и Николе Станојевића, чланова већа, у парници тужиле АА коју заступају АБ и АВ адвокат, против туженог "ББ" кога заступа БВ адвокат, ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Окружног суда у Зајечару Гж.1450/05 од 23.9.2005. године, у седници одржаној дана 11.5.2006. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДАЈУ СЕ пресуда Окружног суда у Зајечару Гж.1450/05 од 23.9.2005. године и пресуда Општинског суда у Бору П.1.бр.341/04 од 2.6.2005. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Зајечару Гж.1450/05 од 23.9.2005. године одбијена је жалба тужиле као неоснована и потврђена пресуда Општинског суда у Бору П.1.бр.341/04 од 2.6.2005. године којом је одбијен захтев тужиле за поништај решења о отказу уговора о раду 01-603 од 12.3.2004. године (закљученог 7.7.2002. године), враћање тужиле на рад и обављање послова пословође рачунополагача у малопродајном објекту туженог као неоснован. Истом пресудом обавезана је тужила да туженом накнади трошкове поступка у износу од 42.000,00 динара.

Против ове правоснажне другостепене пресуде тужила је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 399. Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС", бр.125/04) и нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је у периоду од 7.7.2002. године до 30.9.2003. године у својству пословође - рачунополагача у малопродајном објекту "ВВ" начинила мањак, што је утврђено пописом који је спроведен на уобичајени начин, да је 2.10.2003. године суспендована, а 10.12.2003. године и упозорена на разлоге за отказ уговора о раду по члану 101. став 1. тачка 3. Закона о раду. Потом јој је суспензија укинута (22.10.2003. године). Према разлозима нижестепених одлука дана 1.3.2004. године, тужила је поново упозорена на постојање разлога за отказ уговора о раду на који се изјаснила 3.3.2004. године, с тим што се ово упозорење не налази у списима, нити је изведено као доказ током поступка, а број протокола указује да је учињено у писаном облику. Причињавање мањка утврђено је и вештачењем које је обављено у кривичном поступку који се води против тужиле и који према њеним наводима, још није окончан. Решењем о отказу уговора о раду бр. 01-603 од 12.3.2004. године, чија се законитост испитује, тужили је отказан уговор о раду због проузроковања мањка до 30.9.2003. године и повреде радних обавеза из члана 17. став 1. тачке 1., 2., 5. и 6. уговора о раду од 7.7.2002. године, члана 101. став 1. тачке 3., 4. и 5. Закона и члана 55. став 1. тачке 3., 4. и 5. Правилника о раду туженог, а о намеравању отказу затражено је и мишљење синдиката (2.3.2004. године), с тим што се доказ о овој предузетој радњи не налази у списима.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је тужила извршила повреде радних обавеза због којих јој је законито отказан уговор о раду на основу члана 101. став 1. тачка 3., 4. и 5. Закона о раду и захтев тужиле одбили.

Ревизијом тужиле се основано указује да су разлози нижестепених пресуда нејасни и противречни, да побијане одлуке не садрже све разлоге о одлучним чињеницама и да је због погрешне примене материјалног права чињенично стање непотпуно утврђено.

Наиме, према члану 101. став 1. тачка 3., 4. и 5. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр.70/01 и 73/01), послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца између осталог, и: ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене уговор о раду; ако не поштује радну дисциплину, односно ако је његово понашање такво да не може да настави са радом код послодавца; ако запослени учини кривично дело на раду или у вези са радом. Послодавац је у смислу става 2. члана 101. овог закона дужан да пре отказа уговора о раду у случају из става 1. тачка 3. и 4. члана 101. овог закона запосленог упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду.

Отказ уговора о раду из члана 101. став 1. тачке 1. до 4., 6. и 7. наведеног Закона о раду, послодавац може дати запосленом у року од три месеца од дана сазнања за чињенице које су основ за давање отказа. односно у року од шест месеци од дана наступања чињеница које су основ за давање отказа.

отказа, односно у року од шест месеци од дана наступања чињеница које су основ за давање отказа. Отказ уговора о раду из члана 101. став 1. тачка 5. овог закона, послодавац може дати запосленом најкасније до истека рока застарелости утврђеног законом за кривично дело. Пре отказа уговора о раду послодавац је дужан да затражи мишљење синдиката чији је члан запослени, а синдикат је дужан да мишљење достави у року од 5 дана (члан 104.).

Рок од три месеца је субјективан, јер почиње од сазнања за релевантне чињенице. Рок од шест месеци је објективан, јер почиње да тече од настанка релевантних чињеница. Он представља оквир у коме се може употребити субјективни рок. Истеком објективног рока прекида се и ток субјективног рока, уколико због каснијег сазнања није могао да истекне до краја. Дужи објективни рок за отказ важи за отказни разлог из члана 101. став 1. тачка 5. Закона о раду, али је условљен, као и сам отказ по овом основу, постојањем правоснажне осуђујуће пресуде кривичног суда за учињено кривично дело на раду и у вези са радом.

Истеком овог рока настаје преклузија у погледу могућности отказивања уговора о раду, па послодавац губи право да због насталог отказног разлога откаже уговор о раду запосленом, а нови отказни разлог макар био истоврсан отвара нови рок за правну моћ отказивања уговора о раду.

Имајући у виду све наведене околности, нижестепени судови су због погрешне примене материјалног права пропустили да законитост побијане одлуке оцене и према одредбама члана 104. наведеног Закона о раду и утврде када је тужени сазнао за чињенице које су основ за давање отказа тужиљи и према тим околностима оцене да ли је истекао субјективни рок од три месеца у коме је тужени могао тужиљи отказати уговор о раду, на који је отказни разлог према наводима странака тужиља упозорена новим упозорењем од 1.3.2004. године, обзиром да је претходно тужиљи упозорење учињено 10.12.2003. године за повреде из члана 101. став 1. тачка 3. Закона о раду и када је тужени сазнао за чињенице које су биле предмет новог упозорења, те да ли је у време отказивања уговора о раду било правоснажно утврђено да је учинила кривично дело на раду и у вези са радом, будући да је тужиљи уговор о раду отказан и из разлога из члана 101. став 1. тачка 4. и 5. наведеног Закона о раду. Зато се разлози нижестепених судова о законитости побијаних решења туженог за сада не може прихватити.

Са изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 406. став 1. и члана 407. став 2. ЗПП укинуо нижестепену пресуду и одлучио као у изреци.

У поновном поступку првостепени суд ће отклонити речене недостатке у изложеном смислу употпунити чињенично стање (прибавити и упозорење од 1.3.2004. године, доказе о обавештавању синдиката и стадијуму кривичног поступка) и донети закониту и правилну одлуку.

Председник већа-судија,

Снежана Андрејевић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

сд